

7464 Odalengi Ferratensi [= Monferrati] oppido, ubi vicem altaris in S. Michaelis templo praestat ALCIAT. similiterque LEANDER quique ab hoc pendent PIGH. GRUT. Similiter etiam RICOLVI, RIVETTA, MAGGIORA-VERGANA. — Extare Aquis DONIUS, GUICHENON; Aquis Statiellis venisse Taurinos in museum ZACCARIA et qui ab eo pendet BIORCI; extare Aquis Sextiis ORELIUS scribunt, errore omnes.

lupa lactans gemellos

T · LOLLIVS · T · L
MASCVLVS
IIIII · VIR
BODINCOMAGENSIS
5 POSITVS · PROPTER
VIAM · VT · DICANT
PRAETERIENTES
LOLLI · AVE

Primus affert Alciatus in additamentis cod. Dresd. l. 2 f. 100 (Sax.) eidemque acceptum refert Leander Albertus *descr. dell' Italia* (Venetiis 1551) f. 309: 'qual epitaphio mi diede l'eccellente dottore Andrea Alciato'. Ex Leandro repetiverunt Pighius cod. f. 190, ubi praescribitur 'ex exemplari baronis de Iterstein supremi cubicularii Caes. Maximiliani et oeconomi regis Hungariae Rudolphi descriptum a. 1574', item cod. Waelscapple f. 135 et Grut. 431, 5 cum subscriptione 'Sculteto amici'. Ex lapide Don. 5, 165 (inde male Mur. 1033, 7) ex schedis Donianis itemque Guichenon in schedis

Montspessulani vol. XVIII n. 22. Ricolvi et Rivautella *sito d'Ind.* ed. 1 p. 40 repetiverunt ex Grutero adseverantes adhuc extare Odalengi; eorundem exemplum ex ipso lapide exceptum edidit Zaccaria exc. 1, 49 (inde Donat. 333, 12; Guasco mus. Capit. 2, 88; Biorci Acqui 1, 41; Orelli 4737). Ex lapide opinor Rivetta Casale p. 31, a quo sumpsit Gazzera in act. Taur. 33, 214. 34, 47. 56. Ex Rivetta item sumptum est exemplum quod misit Ern. Maggiora-Vergana Astensis acceptum ab amico.

Variam lectionem adscripsi Alciati Donii Zaccariae Rivettae, quibus solis lectio stat. — In vv. div. secutus sum Donium. Anaglyphi meminerunt Donius et Guich. soli. — 1 T · L Don. Guich. Zacc., I · F Riv., T · LOLLI Alc. cum asseclis. — 3 IIII · VIR Riv., IIIII (om. VIR) Guich. — 4 BODINCOMAGENSIS veri auctores omnes, BODIMOMAGENSIS Guich., BONDICOMAGENSIS Leander, BONDICOMENSIS Grut. — 5. 6 POSITVS · PROPTER · VIAM Don. Guich. Zacc. Riv., HIC · PROPTER · VIAM · POSITVS Alc. — 7 PRAETERIENTES Alc. (em. ex PRAERIENTES) Don. Guich. Zacc., PRAETEREVNTES Leander cum suis, Rivetta, Mur. — Suspectum titulum dixit Gruterus sine causa.

7465 Moncucci rep., deinde Taurinis primum penes Gazzeram, iam in academia scientiarum.

C · BRVTIO · PRAESNTE TI · SEXT p. C. 180
O QVINTIKO CONDIANO
COS · P · POPIKIVS · PRISCINV
S · SEVR · SOL · SE · VIO · POSVRVNT · F · E
5 T · NEPTES · POS · P · POP · PRI · AVE · BE
NE · VOLEAS · QVISQ · ES · VIATOR
DE VALE · QVI ME AMOVE

Contuli. Ed. Gazzera act. Taur. ser. 2 vol. 14 p. 68 tab. 7.

Titulus imperite et conceptus et incisus sic fere legendus est: *C. Bruttio Praes[e]nte [I]I, Sexto Quintil[i]o Condiانو cos. P. Popilius Priscinus sev[er] sol. . . . se vi(v)o posu[er]unt [immo posuit]. F(ili) et nep[otes] pos[uer]unt. P. Pop(ili)*

Pri(scine), ave. Bene v[a]leas, quisq[ue] es, viator: [ne]q[ue] vale(at), qui me amove[er]it.

7466 Vesolani [Vezzolano prope Albugnanum] in limine maioris altaris abbatae S. Mariae ZUCCA. In abbata S. Mariae *nel sancta sanctorum* pro sepulcri abbatum operculo TERRANEVS. Ibidem e regione altaris maximi, unde venit Taurinos BARTOLI. Est in museo Taurinensi. — Asti MALABAILA fraude.

scutum
fos super hastas fos
duas
SEX · OCTAVIVS
SEX · F · POL · CEL
SVS · CASSIANVS
T · F · I
5 VIXIT · ANNOS · XXI

Descripsi. Zucca in schedis Donianis cod. Vat. 7113 f. 95; Philippus Malabaila apud Guichenonium 1, 51 (inde Mur. 1719, 5; Muratori Asti n. 33 = 34); Terraneus ms. qui vidit adulescentulus a. 1729; Bartoli ms., qui vidit a. 1763; inscr. Subalpinae cod. bibl. reg. Taur. n. 53; Manuel Vezzolano (misc. hist. patr. vol. 1) p. 297 ex schedis Antonii Bosio.

7467 Vezzolani in S. Mariae.

|C IVI|

Promis descripsit.

XII. INDVSTRIA sive BODINCOMAGVS (Monteu da Po). Tribu Pollia.

Industriae titulos supra p. 775 iam dixi primos collegisse RICOLVIUM et RIVAUTELLAM libello peculiari edito primum Taurinis a. 1745. — Comes B. MORRA de Lavrian sub titulo *Industria, bronzes et monumens, fouilles de 1808 et 1811* a. 1843 tabulas sex incidi iussit formae maximae, quae ineditae manserunt; extant Taurinis in bibliotheca regia una cum eiusdem Morrae de effossionibus iis relatione scripta a. 1843. Duae ex tabulis iis formas oppidi antiqui aedificiorumque tum repertorum proponunt (similem edidit Vernazza in actis Taur. vol. 23 a. 1818 p. 219 seq.), reliquae monumenta aerea marmorea cretacea a Morra tum inventa, servata autem hodie in museo Taurinensi. — GAZZERAE commentarius *il castello di Bodincomago diverso dalla città d' Industria* reperitur in actorum Taurinensium vol. 34 (1830) p. 27—56; accedunt alia ab eodem obiter edita vel in schedas relata utilia. — Denique Carolus PROMIS quos titulos ibi descripsit, eorum cum reliquis collectaneis suis copiam mihi fecit. — BORTAZZII librum *marmo di Bodincomago illustrato: dell' agro de' Liguri Iadatini* [cf. n. 7450] e della loro città Bodincomago, ora Casale allegatum apud Rivettam (Casale p. 28) ego non vidi, nec puto typis descriptum esse.

Industriae Plinius meminit duobus locis, primum in recensu oppidorum nobiliorum Liguria 3, 5, 49, deinde 3, 16, 122 sic: *Metrodorus Scepsius dicit . . . Ligurum . . . lingua amnem ipsum (Padum) Bodincum vocari* (cf. Polyb. 2, 16, 12: *παρά τοῖς ἐγγυρίοις ὁ ποταμὸς προσαγορεύεται Βόδινχος*), quod significet fundo carentem: cui argumentum adest oppidum iuxta Industria (sic alterius familiae libri; *industriam* Leid.) *vetusto nomine Bodincomagum ubi praecipua altitudo incipit*. Quae verba quamquam multi ita interpretati sunt, quasi Plinius Bodincomagum ab Industria distinxerit, dubium

non est hoc eum dicere oppidum iuxta Padum situm Latino nomine Industriam nominatum primum nomen habuisse Bodincomagi. Redit id nomen et in titulo urbano militis praetoriani, qui appellatur *P. Ovinconius P. f. Pol. Ingenuos domo Bodincomagus* (Grut. 555, 7) et in nostro n. 7464 T. Lollii T. I. *Masculi Viviri Bodincomagensis* reperto Odalengi, quem vicum probabile est pertica Industriensium comprehensum fuisse. Tribum Polliam, quam Bodincomago urbanus titulus vindicat, Industriae reperti quattuor n. 7468. 7478. 7481. 7491 (cf. n. 7484) confirmant. — Industria della Chiesa (*corona reale* 1, 84 ed. 1655) collocavit prope Verruam e regione Crescentini oppidi: *vicino a Verrua una campagna si trova nominata Lustria, nella quale ne' passati secoli era una vecchia terra o città con nome d' Industria appresso Plinio menzionata, et la cui chiesa dedicata a S. Pietro nell' archivio del Vescovo di Vercelli ricordata si vede*. Postea effossiones ab a. inde 1745 saepius institutae ad Monteu titulos dederunt complures rei publicae nomine insignes quaestionemque Industria ubi fuerit deciderunt. — Municipium dicitur n. 7478; reperiuntur *Iivir quinquennalis* n. 7481, *Iivir* n. 7468, *IIIvir aed. pot.* n. 7479, *aedilis* n. 7468, *quaestor aerarii publici et alimentorum* n. 7468, *curator kalendariorum rei publicae* n. 7468, *flamen divi Caesaris perpetuus* n. 7478, *sexvir et Augustalis* n. 7486. 7496, *sexvir* n. 7464 (*Bodincomagensis*) 7480, *collegium fabrum Industriensium* n. 7469, *collegium centonariorum Industriensium* n. 7470, *collegium pastophorum Industriensium* n. 7468. — Contribui cum Industriensibus titulos repertos Casalborgonii et Gassini; separavi repertos in locis superioribus, ut Albugnani et Odalengi, quamquam haec quoque Industriensium fuisse non dubito, item Chierenses.